

Ohje kunniamerkkiehdotusten tekemisestä

Kunniamerkin saaminen edellyttää Suomen Valkoisen Ruusun (SVR) ritarikunnanohjesäännön mukaan ansioituneisuutta isänmaan palveluksessa ja Suomen Leijonan (SL) ritarikunnan perustamisasetuksen mukaan huomattavia siviili- ja sotilaallisia ansioita.

Lisää tietoa kunniamerkeistä on Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi).

Valtioneuvoston kanslia käsittelee kunniamerkkiasiat vain niiden valtionyhtiöiden osalta, jotka kuuluvat sen toimialaan (Valtioneuvoston asetus valtioneuvoston kansliasta 4.4.2007/393, 2 § Valtioneuvoston kanslian alaiset valtio-omisteiset yhtiöt).

Aloitteiden ja ehdotusten tekijät

Kunniamerkit annetaan kotimaisille siviilihenkilöille vuosittain itsenäisyyspäivänä (6.12.) pääasiassa valtioneuvoston jäsenten tekemien ehdotusten perusteella. Ministeriöihin aloitteet tulevat osittain suoraan alkuperäisiltä aloitteentekijöiltä, osittain taas hallinnonalojen eri portaiden, eri aloilla toimivien järjestöjen, keskusliittojen tms. kautta, joissa ehdotukset tarkastetaan ja mahdollisesti karsitaankin.

Ministeriöillä on ehdotuksia varten kiintiöt, jotka on annettu erikseen ritarimerkeille, ansioristeille ja SVR:n mitaleille. Ministeriöt eivät saa ylittää omaa kiintiötään. Tämän vuoksi ministeriöissä joudutaan vuosittain karsimaan osa ehdotuksista.

Ehdotuksia tulisi tehdä eri kunniamerkkiluokissa mahdollisimman tasapuolisesti kummankin sukupuolen ja eri ammattiryhmien ansioituneista ehdokkaista.

Ehdotusten perusteet

Ehdotusten tulee perustua sääntöjen tarkoittamiin henkilökohtaisiin ansioihin. Virka- ja palvelusvuodet eivät sinänsä voi olla kunniamerkin antamisen perusteena. Toisaalta on myös muistettava, ettei kunniamerkkiin oikeuttavia ansioita yleensä voida saavuttaa lyhytaikaisen toimintakauden aikana. Ehdotusta ei saa myöskään tehdä yksinomaan virka- tai muun aseman perusteella, esimerkiksi vain siitä syystä, että toisille vastaavassa asemassa oleville on myönnetty kunniamerkki.

Ensisijaisena lähtökohtana ovat ne *keskitason yläpuolella olevat ansiot*, jotka asianomainen on osoittanut omalla ammattialallaan tai huomattavissa yhteiskunnallisissa tehtävissä. Edellytyksenä on lisäksi hyvämaineisuus ja myös halu ottaa vastaan kunniamerkki.

Komentajamerkki voi tulla kysymykseen ensimmäisenä kunniamerkinä vain poikkeuksellisista ansioista. Erityisten ansioiden lisäksi edellytetään komentajamerkkiä varten pääsääntöisesti 50 vuoden ikää ja ritarimerkkiä ja ansioristiä varten 40 vuoden ikää. SVR:n ensimmäisen luokan mitalien (SVR M I kr ja SVR M I) kohdalla edellytetään vähintään 15 vuoden ja mitalin (SVR M) osalta 10 vuoden palvelusaikaa. Edellä mainitut määräajat ovat käytännössä huomattavasti pitempiä.

Ylempää kunniamerkkiä voidaan esittää ilman erityisiä syitä aikaisintaan seitsemän vuoden kuluttua edellisen kunniamerkin saamisesta. Myös tasavallan presidentin myöntämän arvonimen jälkeen kunniamerkkiä voidaan esittää aikaisintaan seitsemän vuoden kuluttua. Toisen kunniamerkin saaminen edellyttää aina saajan virka-aseman, toimenkuvan tai työtehtävän muuttumista entistä vaativammaksi ja henkilön erityistä ansioituneisuutta uusissa tehtävissään.

Kunniamerkkiehdotusten tekeminen

Ehdotukset laaditaan ritarikuntien hallituksen vahvistamaa lomaketta käyttämällä. Kaavakkeen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti ja ehdotukset on perusteltava sekä allekirjoitettava. Puutteellisesti täytetty ehdotuslomaketta ei käsitellä.

Kunniamerkkiehdotuslomake on sähköisessä muodossa ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi, kohta Ehdottaminen ja antaminen -> kunniamerkkiehdotuslomake ja täyttöohje). Lomake tulostetaan kaksipuolisena eikä siihen lisätä liitteitä.

Seuraavana on ohjeita lomakkeen täytön helpottamiseksi. Mikäli ehdotuslomakkeen johonkin kohtaan ei syystä tai toisesta voida vastata, on siihen merkittävä viiva (-). Ohjeita lomakkeen täyttämiseen löytyy myös ritarikuntien kotisivuilta.

Lomakkeen 1. sivu

Lomakkeen yläreunaan kirjoitetaan ehdokkaan nimi, kutsumanimi isoilla kirjaimilla.

A Ehdottaja

Kunniamerkkiehdotuksen tekijän (virasto, laitos tai yhteisö) tiedot, suostumus kunniamerkin lunastusmaksuun, laskutustiedot ja yhteyshenkilön tiedot.

Allekirjoittaja on yleensä saajaksi ehdotetun esimies tai tähän verrattavissa oleva henkilö. Olennaista on, että henkilöllä on vaadittava päätösvalta kunniamerkkiehdotuksen tekemiseen ja kustannusten hoitamiseen.

Kunniamerkkiehdotuslomaketta ei toistaiseksi voi allekirjoittaa sähköisesti suoraan lomakkeeseen, ehdotukset otetaan käsiteltäviksi paperisina. Poikkeusoloissa annetaan kuitenkin mahdollisuus hankkia ehdottajalta sähköinen allekirjoitus. Sähköinen allekirjoitus edellyttää vahvaa tunnistautumista ja sähköisen allekirjoituksen vahvistavan dokumentin liittämistä ehdotuksen yhteyteen. Ritarikuntien kanslia ei ota kantaa ehdottavien tahojen käyttämiin sähköisen allekirjoituksen järjestelmiin eikä voi tarjota neuvontaa niiden käyttöön.

B Ehdotus

Ehdotettu kunniamerkki virallista lyhennettä käyttäen (kts. s 7).

C Ehdokkaan henkilötiedot

1. Sukunimi: myös entiset sukunimet merkitään
2. Kaikki etunimet
3. Henkilötunnus: täydellinen henkilötunnus
4. Kotipaikka: Asuinkunta (ei postitoimipaikka)
Kirjataan sana turvakielto, mikäli turvakieltopäätös on voimassa.
5. Kunniakirjan kieli: ehdokkaan äidinkielen mukaan suomi tai ruotsi
6. Virka, toimi, ammatti tai sotilasarvo suomeksi tai ruotsiksi (kielen valinta sama kuin kohdassa C5):

Nykyinen virka tai ammatti sekä virkaan mahdollisesti liittyvä arvo (sulkuihin merkintä: liittyy virkaan). Tähän kohtaan ei merkitä oppiarvoa, se merkitään lomakkeen kohtaan D. Jos ehdokas on eläkkeellä, merkitään viimeinen virka tai ammatti/eläkkeellä. Muistettava on kuitenkin, että kunniamerkkiä olisi ehdotettava silloin, kun henkilö on vielä työelämässä.

7. Kunniakirjaan tuleva virka tai arvo ainoastaan suomeksi tai ruotsiksi: ehdokkaan äidinkielen mukaan

8. Nykyinen palkkausluokka tai euromääräinen palkka: palkkausjärjestelmän mukainen tehtävän vaativuustaso, euromääräinen palkka tai muu selvitys, esimerkiksi alaisten määrä.
9. Edellinen ehdotus (vuosi): mahdollinen edellinen kunniamerkkiehdotus. Mikäli ehdotus on edellisenä vuonna tullut hylätyksi, eikä uusia, merkittäviä ansioita ole kertynyt, ei ole asianmukaista lähettää ehdotusta uudelleen.

D Koulutus, työhistoria ja luottamustehtävät

1. Yleissivistys (kansakoulu/peruskoulu/keskikoulu/ylioppilas) ja vuosi
2. Tutkinnot: korkein suoritettu tutkinto on ehdotuksen kannalta keskeisin. Merkitään tutkinto/tutkinnot lyhentein ja suoritusvuosi.
3. Työelämässä alkaen ja nykyisen työnantajan palveluksessa alkaen: merkitään vuodet, milloin aloittanut työelämässä ja milloin on aloittanut nykyisen työnantajan palveluksessa.
4. Nykyinen työtehtävä, työhistoria ja luottamustoimet: olennaiset pää- ja sivutoimet sekä luottamustoimet aikajärjestyksessä, uusimmasta alkaen.
 - nykyinen työnantaja ja virka/toimi/ammatti sekä alkamisvuosi on ehdottomasti merkittävä. Eläkeläisen osalta merkitään tähän sekä viimeiseen toimeen tulovuosi että eläkkeelle siirtymisvuosi.
 - aikaisemmat työnantajat, virka/toimi/ammatti sekä alkamis- ja päättymisvuodet
 - jos henkilölle on jo annettu kunniamerkki, merkitään ansiot ainoastaan kunniamerkin antamisvuodesta eteenpäin.
 - tarvittaessa tekstiä voi jatkaa lomakkeen kohtaan E.

Lomakkeen 2. sivu

E Tarkka perustelu

Tämä kohta on ehdottomasti täytettävä perustellen lyhyesti ja suorasanaisesti ehdokkaan ansiot siten, että perusteluista ilmenee miten ehdokkaan ansiot nousevat keskitason yläpuolelle. Perusteluksi ei riitä esim. "pitkäaikainen ja ansiokas palvelu yhtiössä". Kohtaan ei merkitä luetteloa ehdokkaan virka-, työ- tai luottamustehtävistä, ne merkitään sivun kääntöpuolelle. Jos ehdokas on

aikaisemmin saanut SVR- tai SL-kunniamerkin, perusteluissa tulee korostaa ehdokkaan sen jälkeisiä ansioita.

Täytettäessä on kiinnitettävä huomio selkeään luettavuuteen. Tiedot on pystyttävä karsimaan niin, ettei jatkolomakkeita käytetä. Nimikirjanotteita, ansioluetteloita tai henkilötietokortteja ei liitetä ehdotukseen, vaan tarpeelliset tiedot on siirrettävä lomakkeelle. Aloitteentekijällä on vastuu siitä, että tiedot ovat mahdollisimman täydellisiä ja ehdottomasti oikeita.

F Aikaisemmat kotimaiset arvonimet ja kunniamerkit

Tähän kohtaan merkitään aikaisemmin saadut SVR, SL ja VR kunniamerkit. Muita saatuja kunniamerkkejä ei tarvitse ilmoittaa. Ennen kunniamerkki-ehdotuksen tekemistä on varmistuttava siitä, ettei aiemmin kunniamerkin saaneella ole meneillään seitsemän vuoden karenssiä. Annettuja kunniamerkkejä voi tiedustella Ritarikuntien kansliasta, info@ritarikunnat.fi.

Arvonimillä tarkoitetaan ainoastaan tasavallan presidentin antamia arvonimiä. Annettu arvonimi aiheuttaa seitsemän vuoden karenssin suhteessa kunniamerkin antamiseen.

G Lisätietoja

1. Ehdottajan tulee tuntea henkilö niin hyvin, että annetusta kunniamerkistä kieltäytymisen mahdollisuus voidaan sulkea pois. Kunniamerkkeihin suhtautumista ei tule tiedustella suoraan henkilöltä.
2. Aloitteentekijä antaa vakuutuksen ehdokkaan hyvämaineisuudesta. Kunniamerkkiprosessi tulee keskeyttää, jos ehdottajan tietoon tulee myöhemmin seikkoja, jotka kyseenalaistavat kunniamerkin antamisen.
3. Ilmoitetaan mahdollinen veteraanitunnus
4. Reservin upseerin arvo: ilmoitetaan ainoastaan reservin upseerin arvot.
 - Maavoimat: vänrikki, luutnantti, yliluutnantti, kapteeni, majuri, everstiluutnantti
 - Merivoimat: aliluutnantti, luutnantti, yliluutnantti, kapteeni-luutnantti, komentajakapteeni, komentaja

H Muutos- ja täydennysmerkinnät

Ehdottaja ei tee merkintöjä tähän kohtaan, vain hakemusten käsittelijän tekemät mahdolliset muutokset ja/tai täydennykset.

Valtioneuvoston kanslian yhteenvetolomake

Kunniamerkkiehdotuslomakkeen lisäksi ehdotuksen tekijän tulee täyttää myös valtioneuvoston kanslian käyttämä ehdotusten yhteenvetolomake. Lomakkeeseen merkitään ehdotuksen tekijän yhteystiedot sekä ehdotukset ryhmiteltynä kunniamerkeittäin arvojärjestyksessä (komentajamerkit, ritarimerkit, ansioristit ja mitalit omina ryhminään) aakkosiin sekä jokaisesta ehdotuksesta tärkeys-järjestysnumero kunniamerkkiryhmittäin. Vastaava numero merkitään myös kunniamerkkiehdotuslomakkeen vasempaan yläkulmaan.

Yhteenvetolomake löytyy VNK:n kotisivuilta (www.vnk.fi).

Ehdotusten toimittaminen valtioneuvoston kansliaan

Kunniamerkkiehdotuslomake sekä ehdotusten yhteenvetolomake, molemmat kahtena kappaleena, toimitetaan valtioneuvoston kansliaan vuosittain ennen 1.8. osoitteeseen:

Valtioneuvoston kanslia, PL 23, 00023 Valtioneuvosto

tai virka-aikana VNK:n kirjaamoon osoitteeseen:

Valtioneuvoston kanslia, Ritarikatu 2 B, 00170 Helsinki

Toimenpiteet kunniamerkin myöntämisen jälkeen

Luettelo 6.12. annettavista kunniamerkeistä julkistetaan kolme arkipäivää ennen itsenäisyyspäivää ritarikuntien kotisivuilla (www.ritarikunnat.fi). Itsenäisyyspäivänä ilmestyvät sanomalehdet julkistavat harkintansa mukaan listat annetuista kunniamerkeistä.

Ritarikuntien kanslia ei ilmoita palkitulle henkilökohtaisesti, vaan annetusta kunniamerkistä ilmoittamisesta ja kunniamerkin luovuttamisesta vastaa ehdottaja.

Ritarikuntien kanslia toimittaa annetut kunniamerkit kunniakirjoineen ehdotuksen tehneille ministeriöille pääsääntöisesti joulukuun aikana. Valtioneuvoston kanslia lähettää itsenäisyyspäivän jälkeen pääkaupunkiseudulla toimiville kunniamerkkiehdotuksen tehneille tahoille ilmoituksen päivämäärästä ja kellonajasta, jolloin kunniamerkit ovat noudettavissa ministeriöstä. Ilmoitettua aikaa on ehdottomasti noudatettava. Noutamatta jääneet kunniamerkit kunniakirjoineen postitetaan ehdotuksen tekijälle kirjattuna lähetyksenä. Koska VNK:n hallinnonalalle annetaan runsaasti kunniamerkkejä ja niiden lajittelu sekä pakkaaminen vaativat aikaa, ovat kunniamerkit noudettavissa aikaisintaan tammikuussa. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella toimiville tahoille kunniamerkit kunniakirjoineen postitetaan tammikuun aikana.

Presidentinlinnaan itsenäisyyspäivän vastaanotolle kutsutut kunniamerkin saajat voivat noutaa kunniamerkkinsä Ritarikuntien kansliasta kolmena arkipäivänä ennen itsenäisyyspäivää. Noutamisesta on sovittava etukäteen sähköpostitse, info@ritarikunnat.fi, ja noudettaessa on esitettävä kutsu itsenäisyyspäivän vastaanotolle.

Ritarikuntien kanslian osoite on Snellmaninkatu 9-11 (Säätytalo), Helsinki.
Puh. (09) 179 425 ja (09) 651 558.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kunniamerkkien lyhenteet arvojärjestyksessä

SVR SR	Suomen Valkoisen Ruusun suurristi
SL SR	Suomen Leijonan suurristi
SVR K I	Suomen Valkoisen Ruusun I luokan komentajamerkki
SL K I	Suomen Leijonan I luokan komentajamerkki
SVR K	Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkki
SL K	Suomen Leijonan komentajamerkki
SVR R I	Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki
SL PF	Suomen Leijonan Pro Finlandia-mitali (voidaan antaa vain taiteilijoille ja kirjailijoille)
SL R I	Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki
SVR R	Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki
SL R	Suomen Leijonan ritarimerkki
SVR Ar	Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi
SL Ar	Suomen Leijonan ansioristi
SVR M I kr	Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein
SVR M I	Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali
SVR M	Suomen Valkoisen Ruusun mitali